

F. t. l. vedr. terrorisme.

læg EF-Parlamentets arbejdsdokument PE 49435 af 17. juni 1977 om international terrorisme.

Forslagsstillernes udgangspunkt er, at den igen- nem de sidste hundrede år førte kulturdebat har afklaret, at der er forbundet meget alvorlige ulemper med at anvende dødsstraf. Straffeformen er modbydelig og bør derfor alene lovhjemles i helt ekstreme tilfælde. For det foreliggende forslag er det ganske særlige, at det findes sandsynligt, at undladelse af at benytte dødsstraf vil medføre død og lemlæstelse af sagesløse medborgere.

Ud fra denne overvejelse er det afgørende ikke så meget det afskyelige i den begåede handling som spørgsmålet om at værgе Danmark mod nye alvorlige terroraktioner.

Derfor må vi fremfor dødsstraf så langt foretrække, at forbryderne udleveres til afstrafning i fremmed land. Af hensyn til den internationale solidaritet kan Danmark derimod dårligt indlade sig på at udlevere forbryderne til et land, om hvilket vi må befrygte, at det enten slet ikke vil retsforfølge den pågældende eller kun gøre det på skrømt.

Når udvisning ikke kan foretages, er det moment, som efter forslaget skal være dødsstrafudløsende, at der efter flere af hinanden uafhængige myndigheders bedømmelse består en meget betydelig konkret risiko for, at myrderier kan blive følgen af det faktum, at terroristen sidder i dansk fængsel.

Som Asger Lindinger har udtrykt det: »Jeg var en stærk modstander af henrettelserne efter retsopgøret, men ikke af de stikkerlikvideringer, der fandt sted under krigen. De var nødvendige for at forhindre stikkerne i at få nye liv på samvittigheden.«

Forslaget er altså ikke som så mange andre dødsstrafforslag baseret på en fundamental mangel på respekt for menneskeliv. Dødsstraf for terrorister i den omhandlede situation anvendes nemlig ikke, fordi man mangler respekt for menneskeliv. Spørgsmålet er derimod, hvilke menneskers liv der skal respekteres. Terroristens eller de fremtidige tilfældige ofres? Denne forskydning i problemstillingen i forhold til den almindelige dødsstrafdiskussion bevirker, at nogle af forslagets bestemmelser (for eksempel §§ 1 b, 10 og 12, stk. 1) er udformet anderledes, end man vil finde det i et sædvanligt dødsstrafforslag. Når dødsstraf anvendes, er den sikre følge, at der i al fald bliver én terrorist mindre. Da antallet af terrorister i den heromhandlede fareklasse er meget lille på det nuværende udviklingstrin, og da forberedelserne af terroraktioner typisk vil kræve medvirken af

en eller flere snese terrorister, er selve det at formindske antallet i sig selv et væsentligt anslag mod terrorismen. Anvender man i stedet fængselsstraf, risikerer man meget let at komme ud i situationer, som bevirkede, at den japanske røde hær ved flykappingen september/oktober 1977, som endte i Algier, fik seks erfarne terrorister på fri fod fra japansk fængsel. Det kan betyde, at den japanske røde hær på ny kan genvinde sin gamle slagkraft, og da langtidskonjunkturerne så ganske klart giver terroristerne medvind, gælder det om i disse år at kvæle de pionerorganisationer, som, hvis de ikke effektivt standses nu, kan udvikle verdensødelæggende tilstande i løbet af nogle tiår. Bortførelsen i 1975 af den vestberlinske toppolitiker Peter Lorenz førte til vesttysk frigivelse af fire terrorister – bl. a. Verena Becker – som så senere har deltaget i nye terrorhandlinger. Fængsling er altså ikke noget sikkert middel til at uskadeliggøre de af nærværende forslag omfattede superfarlige folk fra at fortsætte deres forbryderiske virksomhed, selv om selve fængselsindretningen er nok så velindrettet og flugtsikker.

Det anførte betyder, at forslaget ikke bryder med hævdundne danske retsprincipper. Det udtrykker blot en på dette særlige felt uddybet gen- givelse af den – senest fra kaptajn Westborg-sagen almenkendte – nødværgeregel, der findes i borgerlig straffelov § 13, som taler om handlinger, der er »nødvendige for at modstå eller afværgе et påbegyndt eller overhængende uretmæssigt angreb og ikke åbenbart går ud over, hvad der under hensyn til angrebets farlighed, angriberens person og det angrebne retsgodes betydning er forsvarlig.«

Ikke blot i Westborgtilfældet, men adskillige andre gange er det fastslået, at drab er retmæssige, når de foretages af private i en nødværgesituation. Der ligger derfor absolut intet brud med nedarvet retsopfattelse i at tillade staten det samme, når tre fjerdedele eller flere af de voterende højesteretsdommere (§ 9) går ind herfor.

Dødsstrafmuligheden vil køle befolkningshadet ned i de dage, hvor det er på sit lynchhøjdepunkt og drab som Jack Rubys på Lee Harvey Oswald derfor frembyder en nærliggende risiko. Der vil derfor blive givet retsvæsenet en chance for at frifinde dem, der skal frifindes, og givet frihedsstraf til dem, der ikke har fortjent dødsstraf efter kriterierne i § 1 a-c.

Forslagsstillerne har været stærkt i tvivl om, hvorvidt der, hvis de i § 1 anførte tre betingelser alle er opfyldt, obligatorisk skal afsiges dødsdom, eller om der også på dette punkt skal over-